

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
(для абітурієнтів, що провчилися рік за іншою спеціальністю у ХДАК для
вступу на 2 рік навчання)
Спеціальність: «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»**

Спеціалізація: «ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ»

Комплексне фахове випробування проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі музичного мистецтва.

Як правило, абітурієнт повинен мати відповідну довузівську підготовку (закінчити вищий навчальний заклад I-II рівня акредитації відповідного напрямку).

Під час випробування абітурієнт повинен виявити

Знання:

- технології виконання хорових творів засобами мануальної техніки;
- основних етапів еволюції хорового виконавства;
- музичної форми та специфіки виконуваних абітурієнтом під час випробування творів;
- основ теорії та історії музики, гармонії, поліфонії та хорознавства.

Уміння:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою музичні твори;
- орієнтуватися в питаннях історії хорового виконавства;
- виявляти специфічні особливості музичної форми виконуваних абітурієнтом під час випробування творів;
- грамотно визначати на слух, будувати та співати від звука інтервали, акорди та гами.

Наявність навичок:

- м'язово-рухової лабільності;
- темпо-метро-ритмічного контролю;
- штрихової техніки;
- динамічної процесуальності;
- володіння власними емоціями;
- володіння технічними прийомами хорового співу;
- професійної гри на фортепіано;
- читання нотного тексту;
- визначення та побудови інтервалів, акордів та гам.

Творчий конкурс складається з двох етапів: «**Виконавська майстерність**» та «**Основи теорії та історії музичного мистецтва**».

Перший етап «**Виконавська майстерність**» передбачає:

- диригування двох контрастних за темпом та характером хорових творів (один твір *a capella* та один із супроводом);
- виконання двох вокальних творів (народна або авторська пісня, романс, арія тощо);
- виконання на фортепіано 3 творів класичного та сучасного репертуару (поліфонія, велика форма та п'єса або етюд);
- виконання на фортепіано простої чотирирядкової хорової партитури;
- співання голосів хорової партитури *a capella*.

ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

Для диригування

1. Бортнянський Д. "Достойно есть", "Хоровий концерт № 3, ч.1", "Херувимська №7"
2. Гайденко А. "Щедрий вечір"
3. Данькевич К. "Чорний крук" з опери "Богдан Хмельницький"
4. Козак Є. "Думи мої"
5. Калінніков В. "Зима", "Проходить лето"
6. Кошиць О. "На вулиці скрипка грає", фрагмент -з Літургії
7. Леонтович М. "Щедрик", "Дударик", "Пряля", "Мала мати..."
8. Лисенко М. "А вже весна" з опери "Зима і весна", "Засвітали козаченьки" з опери "Тарас Бульба", "Україно, світку ти наш", "Молитва за Україну"
9. Майборода Г. "Пролісок"
10. Моцарт В. А. "Літній вечір"
11. Рахманінов С. "Тебе поем", "Шість хорів" для жіночого хору
12. Ревуцький Л. "Ой, чого ти почорніло"
13. Свиридов Г. "Табун"
14. Січинський Д. "Дніпро реве"
15. Станкович Є. "Заключне купало"
16. Стеценко К. "Прометей", "Сон", "Чуєш, брате мій", "Рано вранці новобранці", "Благослови, душе моя, Господа"
17. Форе Г. " Libera me " з "Реквієму"
18. Чайковський П. "Соловушко", "Ночевала тучка"
19. Чесноков П. "Да исправится молитва моя", "Ангел вопияше"
20. Шамо І. "Зима", "Осень"
21. Шебалін В. "Утес", "Зимняя дорога"
22. Яковчук О. "Веснянка"

Для фортепіано

1. Кабалевський Д. Прелюдія (до мінор), соч. 38
2. Бах И. Двоголосна інвенція (ля - мінор), триголосна інвенція (до - мінор)
3. Бетховен Л. Варіації (соль - мінор)
4. Колесса Ф. "Фантастичний прелюд"
5. Лисенко М. "Елегія"
6. Скорик С. "Народний танець"
7. Чайковський П. "Апрель" (из цикла "Пори року")
8. Чимороза Д. Соната (сі - бемоль мажор)
9. Моцарт В. А. Сонати

Другий етап «**Основи теорії та історії музичного мистецтва**» передбачає перевірку загальнокультурного та музично-теоретичного рівню підготовки абітурієнтів в межах програм вищих навчальних музичних закладів I-II рівнів акредитації, а саме:

- знання особливостей стилю і творчого доробку композиторів, твори яких виконував абітурієнт під час першого етапу;
- вміння проаналізувати основні особливості виконаних творів (емоційно-образний зміст, форма);
- уміння проаналізувати музично-теоретичні, вокально-хорові та виконавські тембро-фактурні особливості, текстовий та музичний зміст запропонованих творів;
- знання концертного репертуару зі своєї спеціальності та його класифікації за жанрами (поліфонічні твори, твори великої форми, обробки народних мелодій);
- знання загальновідомої методичної літератури;
- орієнтації в партитурі музичного твору;
- знання відомих диригентів та хорів;
- знання основних елементів диригентської техніки;
- знання загальноприйнятої італійської музичної термінології (нюанси, темпи, динаміка, штрихи);
- знання теорії музики та сольфеджіо: вміння визначити на слух, будувати та проспівати від звука (вгору або вниз) мажорні (натуральні, гармонічні, мелодичні), мінорні (натуральні, гармонічні, мелодичні) гами до п'яти знаків; інтервали – хроматичні, діатонічні та характерні (з розв'язанням, визначенням тональностей); акорди – збільшені та зменшені тризвуки з обертанням, септакорди домінантної та субдомінантної груп з обертанням, розв'язанням, визначенням тональностей.

Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) за кожний етап творчого конкурсу: за перший етап «Виконавська майстерність» – від 100 до 200 балів; за другий етап «Основи теорії та історії музичного мистецтва» – від 100 до 200 балів.

Абітурієнти, які отримали під час випробування хоча б за один етап менше 124 балів, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми навчання не допускаються.

ЛІТЕРАТУРА

1. Архімович Л., Каришева Т., Шеффер Т., Шреєр-Ткаченко О. Нариси з історії української музики, в 2-х томах : навч. посіб. – К., 1964
2. Алексеев Б., Мясоєдов А. Элементарная теория музыки / Б. Алексеев, А. Мясоєдов. – М., 1986.
3. Асафьев Б. Об опере : избранные статьи / Б. Асафьев.– Л., 1985.
4. Безбородова Л.А. Дирижирование: учебное пособие для музыкальных вузов и колледжей/ Л.А. Безбородова. – М.: Флинта, 2000. – 213 с.
5. Виноградов Г. Элементарна теория музыки та сольфеджіо / Г. Виноградов. – К., 1973.

6. Гордійчук М. Українська радянська музика[Текст] : нарис.– К. : Держ. вид-во образотворчого мистецтва і муз. літератури УРСР, 1957.
7. Дмитревский Г. Хороведение и управление хором / Г. Дмитревский. – М., 1957.
8. Живов В. Л. Исполнительский анализ хоровых произведений // Работа с хором : Методика, опыт / В. Л. Живов. – М., 1972.
9. Живов. В.Л. Хоровое исполнительство: Теория. Методика, Практика: Учебное пособие для вузов / В.Л. Живов. – М.: ВЛАДОС, 2003. – 270 с.
10. Іваницький А. Українська народна музична творчість : дослідження / А. Іваницький. – К., 1999.
11. Історія української музики. – В 6 тт. : наук. видання / АН УРСР. Ін-т мист-ва, фолькл та етногр. Ім.. М. Т. Рильського; Ред. кол. М. Гордійчук і ін. (голова), О. Костюк, Т. Булат та ін. – К. : Наук. думка, 1989-2004. – ТТ. 1–5.: Т.1 (від найдавніших часів до середини ХІХ ст.). – К., 1989. – 447 с.; Т.2 (друга половина ХІХ ст.). – К., 1989. – 460 с.; Т.3 (кінець ХІХ –початок ХХ ст.). – К., 1990. – 423 с.; Т.4 (1917 – 1941). – К., 1992. – 615 с.; Т.5 (1941 – 1960). – К., 2004. – 521 с.
12. История украинской музыки : учеб. пособ. / Сост. и ред. А. Шреер-Ткаченко. – М. : Музыка, 1981.
13. История зарубежной музыки в пяти выпусках. – Вып. 1. / ред. К. Розеншильд. – М., 1969; Вып. 2. / ред. Б. Левик. – М., 1966; Вып. 3. / ред. В. Конен. – М., 1972; Вып. 4. / ред. М. Друскин. – М., 1967; Вып. 5. / ред. И. Нестьев. – М., 1988.
14. История русской музыки. О. Левашова, Ю. Келдыш, А. Кандинский. – М., 1980.
15. Казачков С. От урока к концерту / С. Казачков. – К., 1991.
16. Колесса М. Основи техніки диригування / М. Колесса. – К, 1981.
17. Краснощеков В. Вопросы хороведения / В. Краснощеков. – М., 1969.
18. Лісецький С. Українська музична література / С. Лісецький. – К., 1980.
19. Музыкальная литература зарубежных стран / Под ред. В. Галацкой. – Выпуски 1 - 5.
20. Мусин И.Я. техника дирижирования / И.Я. Мусин. – 2-е узд., доп. – СПб.: Просветит. – узд. центр «ДЕАН-АДИИ-М»: Пушкин. фонд, 1995. – 296 с.
21. Осеннева М.С. Хоровой класс и практическая работа с хором: Учебное пособие для вузов / Осеннева М.С., Самарин В.А. – М.: Академия, 2003. – 187 с.
22. Павлюченко С. Елементарна теорія музики / С. Павлюченко. – К., 1980.
23. Пігров К. Керування хором / К. Пігров. – К., 1956.
24. Попов С. Организационные и методические основы работы самодеятельного хора / С. Попов. – М., 1961.
25. Смаглій Г., Маювик Л. Основи теорії музики: Підручник для музичних училищ Г. Смаглій, Л. Маювик. – Х., 1998. – 384 с.
26. Соколов В. Работа с хором / В. Соколов. – М., 1979.
27. Способин И. Элементарная теория музыки / И. Способин. – М., 1979.

Спеціалізація: «НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ»

Комплексне фахове випробування проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі музичного мистецтва.

Як правило, абітурієнт повинен мати відповідну довузівську підготовку (закінчити вищий навчальний заклад I-II рівня акредитації відповідного напрямку).

Під час випробування абітурієнт повинен виявити

Знання:

- технології виконання музичних творів на інструменті або засобами мануальної техніки;
- основних етапів еволюції народно-інструментального виконавства;
- музичної форми та специфіки виконуваних абітурієнтом під час випробування творів;
- основ теорії музики.

Уміння:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою музичні твори;
- орієнтуватися в питаннях історії народно-інструментального виконавства;
- виявляти специфічні особливості музичної форми виконуваних абітурієнтом під час випробування творів;
- грамотно визначати на слух, будувати та співати від звука інтервали, акорди та гами.

Наявність навичок:

- слухомоторної координації;
- м'язово-рухової лабільності;
- психо-моторної орієнтації;
- темпо-метро-ритмічного контролю;
- штрихової техніки;
- динамічної процесуальності;
- володіння власними емоціями;
- володіння технічними прийомами гри на музичному інструменті;
- гри по слуху;
- читання нот з листа;
- визначення та побудови інтервалів, акордів та гам.

Творчий конкурс складається з двох етапів: «**Виконавська майстерність**» та «**Основи теорії та історії музичного мистецтва**».

Перший етап «**Виконавська майстерність**» передбачає:

- виконання на інструменті (баян, акордеон, домра (кобза), бандура, балалайка, цимбали, сопілка, скрипка, альт, гітара, контрабас) трьох різних за стилем та формою творів (один з них крупної форми);

- диригування напам'ять двох різнохарактерних творів середньої складності, один із яких – для оркестру народних інструментів;

- виконання з листа запропонованого екзаменаційною комісією простого музичного твору;

- виконання на слух народної пісні або танцю.

ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

По інструментах

Акордеон-баян

1. Й.С.Бах	Триголосні інвенції
2. Й.С.Бах	Прелюдії та фуги з ДТК
3. Д.Бартон	Токата та fuga d-moll
4. П.Дейро	Фантазія рапсодія
5. А.Репніков	Концертіно
6. Й.Гайдн	Соната C-dur
7. Ю.Дранга	Обр. рос. нар. пісні «Черноглазая казачка»
8. Д.Гарт	Скерцо
9. П.Норбак – Ф.Ліпс	«Дрожащие листья»
10. Ж.Ф.Рамо	«Курица»

Домра

1. Й.С.Бах	Концерт a-moll Іч.
2. Ф.Шуберт	Соната a-moll Іч.
3. А.Вівальді	Концерт A-dur Іч.
4. Ф.Крейслер	«Радость любви»
5. Ж.Масне	Роздум
6. І.Фролов	Мелодія
7. Б.Дваріонас	Елегія
8. К.Домінчен	Скерцо
9. Б.Міхеєв	Пустотливий найграш
10. Й.Свендсен	Романс
11. Й.Сук	Аппасіонато
12. А.Долуханян	Скерцо
13. А.Шнітке	Сюїта у старовинному стилі
14. А.Комаровський	Концерт

Бандура

1. Й.С.Бах	Прелюдія C-dur ХТК І ч.
2. Й.С.Бах	Прелюдія і fuga C-dur
3. Й.С.Бах	Фантазія c-moll
4. М.Дремлюга	Прелюдія та fuga e-moll
5. Є.Юцевич	Прелюдія та fuga a-moll
6. Д.Бортнянський	Концерт D-dur І ч.
7. К.М'ясков	Фантазія на укр. народну тему.
8. К.М'ясков	Концертна п'єса на тему укр.нар.пісні «Вечір на дворі»
9. С.Баштан	Варіації на тему укр.нар.пісні «Йшли корови із діброви»

10. А. Муха Варіації на тему укр. нар. пісні «Взяв би я бандуру»
 11. А. Губер Концертіно
 12. Слова і музика А. Кос-Анатольського «Ой візьму відерце»

Балалайка

1. В. Андрєєв Полонез №1
 2. Є. Авксентьєв Юмореска
 3. М. Будашкін Концертні варіації на тему рос. нар. пісні
 «Вот мчится тройка почтовая»
 4. С. Рожков Я встретил вас (концертні варіації)
 5. О. Калінкін Фантазія на дві українські народні пісні
 6. О. Ленський Гірський наспів
 7. В. Кічанов «Вийшли в ночі косарі». Варіації.
 8. О. Шалов «Кольцо души девицы». Варіації на рос. нар. тему.
 9. Б. Трояновський «Заграй моя волинка». Варіації на рос. нар.
 тему
 10. Ф. Шуберт-М. Ельман «Серенада»

Цимбали

1. Д. Смольський Концерт a-moll
 2. А. Гайдєнко Рапсодія для цимбалів «Цигантада»
 3. Ф. Ліст Угорська рапсодія №2
 4. Алага Геза «Вихор»
 5. Л. Донник «Козацьке коло»
 6. О. Незовибатько «Зоре моя вечірня»
 7. Г. Агратіна «Березнянка»
 8. Д. Попічук Варіації на карпатські теми
 9. Г. Ф. Гендель Арія
 10. П. Чайковський Скерцо
 11. Й. Брамс Угорський танець №4
Для диригування
 1. І. Альбеніс Кордова
 2. М. Будашкін На ярмарку
 3. О. Лядов Полонез пам'яті О. С. Пушкіна
 4. В. Моцарт Увертюра до опери «Викрадення з сералю»
 5. П. Чайковський Інтродукція до балету «Лебедине озеро»
 6. І. Шамо Веснянка
 7. В. Подгорний Фантазія на тему білоруської народної пісні
 «Перепілонька»
 8. М. Стецюн Елегія Гнату Хоткевичу
 9. М. Скорик Мелодія
 10. М. Мусоргський Вступ до опери «Сорочинський ярмарок»

Другий етап «**Основи теорії та історії музичного мистецтва**» передбачає перевірку загальнокультурного та музично-теоретичного рівню підготовки абітурієнтів в межах програм вищих навчальних музичних закладів I-II рівнів акредитації, а саме:

- знання особливостей стилю і творчого доробку композиторів, твори яких виконували абітурієнти;
- вміння проаналізувати основні особливості виконаних творів (емоційно-образний зміст, форму);
- знання концертного репертуару зі своєї спеціальності та його класифікації за жанрами (поліфонічні твори, твори великої форми, обробки народних мелодій);
- знання імен видатних діячів та виконавців на народних інструментах, лаконічної характеристики їх творчої індивідуальності;
- орієнтації в партитурі музичного твору;
- знання відомих диригентів та оркестрів;
- знання оркестрових інструментів;
- знання основних елементів диригентської техніки;
- знання загальновідомої методичної літератури;
- знання шкіл та самовчителів гри на народних інструментах, збірок, посібників, монографій тощо;
- знання загальноприйнятої італійської музичної термінології (нюанси, темпи, динаміка, штрихи);
- знання теорії музики та сольфеджіо: вміння визначити на слух, будувати та проспівати від звука (вгору або вниз) мажорні (натуральні, гармонічні, мелодичні), мінорні (натуральні, гармонічні, мелодичні) гами до п'яти знаків; інтервали – хроматичні, діатонічні та характерні (з розв'язанням, визначенням тональностей); акорди – збільшені та зменшені тризвуки з обертанням, септакорди домінантної та субдомінантної груп з обертанням, розв'язанням, визначенням тональностей.

Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) за кожний етап творчого конкурсу: за перший етап «Виконавська майстерність» – від 100 до 200 балів; за другий етап «Основи теорії та історії музичного мистецтва» – від 100 до 200 балів.

Абітурієнти, які отримали під час випробування хоча б за один етап менше 124 балів, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми навчання не допускаються.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеев А., Мясоедов Б. Элементарная теория музыки / А. Алексеев, Б. Мясоедов. — М., 1986.
2. Вахромеев В. Элементарная теория музыки / В. Вахромеев. — М., 1977.
3. Говорушко П. Методика обучения игре на народных инструментах / П. Говорушко. — М., 1975.
4. Гуцал В. Инструментовка для оркестру українських народних інструментів/В. Гуцал. — К., 1988.
5. История зарубежной музыки в пяти выпусках. — Вып. 1. / ред. К. Розеншильд. — М., 1969; Вып. 2. / ред. Б. Левик. — М., 1966; Вып. 3. / ред. В. Конен. — М., 1972; Вып. 4. / ред. М. Друскин. — М., 1967; Вып. 5. / ред. И. Нестьев. — М., 1988.

6. История русской музыки. О. Левашова, Ю. Келдыш, А. Кандинский. – М., 1980.
7. История украинской музыки : учеб. пособ. / Сост. и ред. А. Шреер-Ткаченко. – М.: Музыка, 1981.
8. Іваницький А. Українська народна музична творчість : дослідження / А. Іваницький. – К., 1999.
9. Иванов В. Оркестр українських народних інструментів / В. Иванов. — К., 1981.
10. Історія української музики. – В 6 тт. : наук. видання / АН УРСР. Ін-т мист-ва, фолькл та етногр. ім. М. Т. Рильського; Ред. кол. М. Гордійчук і ін. (голова), О. Костюк, Т. Булат та ін. – К. : Наук. думка, 1989-2004. – ТТ. 1–5.: Т.1 (від найдавніших часів до середини ХІХ ст.). – К., 1989. – 447 с.; Т.2 (друга половина ХІХ ст.). – К., 1989. – 460 с.; Т.3 (кінець ХІХ –початок ХХ ст.). – К., 1990. – 423 с.; Т.4 (1917 – 1941). – К., 1992. – 615 с.; Т.5 (1941 – 1960). – К., 2004. – 521 с.
11. Казачков С. Дирижерский аппарат и его постановка / С. Казачков. — М., 1967.
12. Колесса М. Основи техніки диригування / М. Колесса. — К., 1981.
13. Максимов Е. Оркестры и ансамбли русских народных инструментов / Е. Максимов. — М., 1983.
14. Маталаев Л. Основы дирижерской техники / Л. Маталаев. — М., 1986.
15. Мусин И. О воспитании дирижера / И. Мусин. — Л., 1987.
16. Ольхов К. Технические основы дирижерской техники / К. Ольхов. — Л., 1984.
17. Павлюченко С. Элементарная теория музыки / С. Павлюченко. — К., 1980.
18. Пшеничний В. Інструментовка для оркестру народних інструментів / В. Пшеничний. — К., 1985.
19. Смаглій Г. Основи теорії музики: Підручник для музичних училищ / Г. Смаглій, Л. Маювик. — Х., 1998.— 384 с.
20. Способин И. Элементарная теория музыки / И. Способин. — М., 1979.
21. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу / Г. Хоткевич. — Х. : Держ. вид-во України, 1930. — 290 с.

Спеціалізація: «НАРОДНИЙ СПІВ»

На дану спеціалізацію приймаються особи, які не мають хвороби голосового апарату (довідка від фоніатра).

Комплексне фахове випробування проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі музичного мистецтва.

Як правило, абітурієнт повинен мати відповідну довузівську підготовку (закінчити вищий навчальний заклад I-II рівня акредитації відповідного напрямку).

Під час випробування абітурієнт повинен виявити *знання*:

- жанрів пісенного фольклору України, особливості їх тематики і виконання;
- календарних та родинних обрядів в українській традиції, під час яких виконуються пісні;
- основних епічних жанрів, тематику побутових пісень - лірики українського фольклору;
- професійних творчих колективів України і навчальних закладів народного напрямку;
- персоналій видатних співаків - інтерпретаторів народного напрямку;
- загальних положень про специфіку народної манери співу, різновиди вокальних манер народного виконавства.

Уміння:

- проаналізувати основні особливості виконаних творів (емоційно-образний зміст, форму, виконавські особливості);
- орієнтуватися в жанрових особливостях концертного репертуару (народні пісні, обробки народних пісень, сучасні оригінальні композиції, створені на основі народнопісенного матеріалу);
- аналізувати художні засоби народного поетичного тексту;

Наявність навичок:

- основ професійного дихання співака;
- акторської майстерності, сценічної культури;
- використання власних природних здібностей;
- виявлення особливостей регіонального співочого стилю певного регіону;
- темпо-метро-ритмічного контролю;
- динамічної процесуальності;
- володіння власними емоціями;
- визначення та побудови інтервалів, акордів та гам;
- читання з листа з назвою нот.

Творчий конкурс складається з двох етапів: **«Виконавська майстерність»** та **«Основи теорії та історії музичного мистецтва»**.

Перший етап **«Виконавська майстерність»** передбачає:

- спів двох контрастних за характером пісень у фольклорному варіанті або народному стилі з супроводом і без супроводу;

- виконання на музичному інструменті (народному або фортепіано) 2-х творів з переліку: етюд, частина крупної форми, поліфонія, п'єса;

- виконання 3 практичних завдань з теорії музики та сольфеджіо: 1. визначення на слух: гам мажорних (натуральні, гармонічні, мелодичні), мінорних (натуральні, гармонічні, мелодичні) до п'яти знаків; інтервалів діатонічних та характерних (з розв'язанням, визначенням тональностей); акордів – мажорних, мінорних, збільшених і зменшених тризвуків з обертянням, Д7 з розв'язанням та обертянням, МVII7 та УмVII7 з розв'язанням та визначенням тональностей; 2. побудова та спів від звуку гам мажорних (натуральні, гармонічні, мелодичні), мінорних (натуральні, гармонічні, мелодичні) до п'яти знаків; інтервалів діатонічних та характерних (з розв'язанням, визначенням тональностей); акордів – мажорних, мінорних, збільшених та зменшених тризвуків з обертянням, септакордів Д7 з обертянням, малий та зменшений ввідні септакорди з розв'язанням, визначенням тональностей та інтонування (вгору або вниз) із назвою нот; 3. читання з листа народної мелодії в формі періоду з тактуванням і назвою нот.

Під час прослуховування відбувається перевірка голосових даних, виконавських навичок та сценічної майстерності.

ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

для солоспіву

1. Балади. Родинно-побутові стосунки / Упоряд. О. І. Дей та ін.– К.: Наук. думка, 1998. – 528 с.

2. «Була собі Марієчка» муз. І. Сльоти, сл. О. Матійка / І. М. Сльота «...З твого серця». - К.: «Арфа», 1996.

3. «Бурсацька колядка» (солоспів). «Ой, сади, мої сади» (козацька, солоспів) / Л.1. Новикова Пісні Слобідської України : навч. пос. – Харків: ТО Ексклюзив. 2006. – 188 с.

4. «Весняночка - паняночка» (весняна, солоспів) «Суботонька - неділенька» (весільна, солоспів) Обрядові пісні Слобожанщини (Сумський регіон) Фольклорні записи В. В. Дубравіна. - Суми ВТД «Університетська книга», 2005. – 446 с.

5. «Дзига» Українські дитячі та молодечі народні ігри та розваги / Композиція П.Г.Черемського. – Х.: Друк, 1999. –528 с.

6. «Пісня про матір» муз. І. Поклада, сл. Б. Олійника у зб.: Матвієнко Ніна «Ой виорю нивку широкою».– К.: УЦНК «Музей Івана Гончара», 2009. - 576 с.

7. Матвієнко Ніна. Ой виорю нивку широкою. - К.: Український центр народної культури «Музей Івана Гончара», 2003. - 576 с.

8. Народні пісні з батьківщини І. Франка Зібрав і упор. В. Сокіл ; худож. оформл. Л. І. Чабана. - Львів: Каменяр, 2003. - 407с.

9. НАРОДНІ ПІСНІ: Записи Людмили Єфремової. – К.: Наукова думка, 2006. – 575 с.

10. Народні пісні Житомирщини (з колекцій збирачів фольклору) Упоряд. та вступ. ст. Л.О.Єфремової ; НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. – К.: Наук. думка, 2012. – 723с.

11. Обрядова творчість фольклорних осередків історичної Харківщини

: методичні матеріали до засвоєння і творчого втілення обрядової та народнопісенної культури / В.М.Осадча. – Харків : ХОЦНТ : Видавець Савчук О.О., 2010. – 136 с.

12. «Скаче в полі білий кінь» сл. А. Лихошвая, муз. О. Чухрая / О.І. Чухрай “Диво всепрощеної любові”. - Полтава, 2008. - 250 с.

13. «Сонечко любові» муз. О. Чухрая, сл. В. Назаренка / О. Чухрай «Сонечко любові». - Полтава: «Криниця», 1996.

14. «Тополі» муз. І. Сльоти, сл. М. Бакая / І.М. Сльота «...З твого серця». - К.: «Арфа», 1996.

15. Пісні Слобідської України. Фонографічна збірка. Пісні Лебединщини. Вип. II. / Збирацька робота, розшифр. нотних текстів О. І. Стеблянка. упор. Л. Новикової. – Х.: Майдан, 1998. – 201с.

16. Смоляк О.С. Весняна обрядовість Західного Поділля в контексті української культури. Монографія. Ч.ІІ (нотний додаток) – Тернопіль: «Астон», 2001. –392 с.

17. Співає народний хор «Дарничанка». - К.: Музична Україна, 2003.

18. Укр. нар. пісні в супроводі баяну “Співає Раїса Кириченко” / Склад. М.Д. Шраменко. - К. : Музична Україна. 1998.

19. Укр. нар. пісні для голосу без супроводу і в супроводі хору та інструментального ансамблю «Співає Ніна Матвієнко» / Склад. М. Д. Шраменко - К. : Музична Україна. 1987.

20. Українські народні пісні про кохання / Упоряд. В. Пономаренко – К.: Муз. Україна, 1992. - 159 с.

21. Українські народні пісні у записах М.В. Лисенка / Упоряд. Сфремова Л.А. - К.: Муз. Україна, 1991. - 352 с.

Другий етап «**Основи теорії та історії музичного мистецтва**» передбачає перевірку загальнокультурного та музично-теоретичного рівня підготовки абітурієнтів у межах програм вищих навчальних, музичних закладів I-II рівнів акредитації, а саме:

-знання основ теорії музики;

-знання музичної літератури і творчості композиторів в обсязі училищних курсів ;

-знання основних термінів загальноприйнятої італійської музичної термінології (нюанси, темпи, динаміка, штрихи).

Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) за кожний етап творчого конкурсу: за перший етап «Виконавська майстерність» - від 100 до 200 балів; за другий етап «Основи теорії та історії музичного мистецтва» - від 100 до 200 балів.

Абітурієнти, які отримали під час випробування хоча б за один етап менше 124 балів, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми навчання не допускаються.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеев Б. Элементарная теория музыки, — М., 1986.
2. Бенч-Шокало О. Український хоровий спів: Актуалізація побутової традиції: Навч. посіб. - К.: Ред. журн. «Укр. світ», 2002. -440 с.

3. Вахромеев В. Элементарная теория музыки *і* В. Вахромеев.— М., 1977.
4. История зарубежной музыки в пяти выпусках. - Вып. 1. / ред. К. Розеншильл. - М., 1969; Вып. 2. / ред. Б. Левик. - М., 1966; Вып. 3. / ред. В. Конец. - М., 1972; Вып. 4. *і* ред. М. Друскип. - М., 1967; Вып. 5. / ред. И. Нестьев. - М., 1988.
5. История русской музыки / О. Левашова, Ю. Келдыш, А. Кандинский. - М., 1980.
6. История украинской музыки : учеб. пособие / Сост. к ред. А. Я. Шреер-Ткачяко. - М.: Музыка. 1981.
7. Іваницький А.І. Український музичний фольклор. Підручник для вищих учбових закладів. – Вінниця: Нова книга, 2004. - 320 с.
8. Іваницький А.І. Українська народна музична творчість: Посібн. для вищих та середніх навч. закладів - К.: Муз. Україна, 1990. – 334с.
9. Іваницький А.І. Українська народна музична творчість: навч. посібник. — К.: Муз. Україна, 1999 — 222с.
10. Іваницький А. І. Хрестоматія з українського музичного фольклору : навч. посібник. — Вінниця : НОВА КНИГА, 2008. — 520 с.
11. Історія української музики. - В 6 тт. : наук, видання / АН УРСР. Ін-т мист-ва, фолькл та етногр. ім. М.Т. Рильського; Ред. кол. М.М. Гордійчук та ін. - К.: Наук, думка, 1989-2004.
12. Курочкін О. Українські новорічні обряди «Коза» і «Меланка» , Укр. народнознавство. - Видавництво Національного музею - заповідника українського гончарства в Опішному. - 1995. - 375 с.
13. Осадча В.М. Обрядова пісенність Слобожанщини : навч. посіб. – Х.: Видавець Савчук О. О., 2011. – 184 с.
14. Павлюченко С. Элементарная теория музыки / С. Павлюченко. — К., 1980.
15. Смаглій Г .А. Основи теорії музики : підручник для музичних училищ. — Х., 1998.- 384 с.
16. Способин И. Элементарная теория музыки. — М., 1979.
17. Український обрядовий фольклор західних земель : Музична антологія (Бессарабія, Бойківщина, Гуцульщина. Закарпаття. Лемківщина. Підляшшя. Поділля. Полісся. Покуття. Холмщина) / Відп. Ред.. Г.А.Скрипник ; упоряд. та вступ. ст. А.І.Іваницького. — Вінниця : Нова Книга, 2012.— 624 с.

Спеціалізація: «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЕСТРАДИ»

Комплексне фахове випробування проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі музичного мистецтва.

Як правило, абітурієнт повинен мати відповідну довузівську підготовку (закінчити вищий навчальний заклад I-II рівня акредитації відповідного напрямку).

Під час випробування абітурієнт повинен виявити

Знання:

- технології виконання музичних творів на інструменті або засобами мануальної техніки;
- основних етапів еволюції виконавства на інструментах естрадного оркестру;
- музичної форми та специфіки виконуваних абітурієнтом під час випробування творів;
- основ теорії музики.

Уміння:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою музичні твори;
- орієнтуватися в питаннях історії виконавства на інструментах естрадного оркестру;
- виявляти специфічні особливості музичної форми виконуваних абітурієнтом під час випробування творів;
- грамотно визначати на слух, будувати та співати від звука інтервали, акорди та гами.

Наявність навичок:

- слухомоторної координації;
- м'язово-рухової лабільності;
- психо-моторної орієнтації;
- темпо-метро-ритмічного контролю;
- штрихової техніки;
- динамічної процесуальності;
- володіння власними емоціями;
- володіння технічними прийомами гри на інструменті;
- читання нот з листа;
- визначення та побудови інтервалів, акордів та гам.

Творчий конкурс складається з двох етапів: «**Виконавська майстерність**» та «**Основи теорії та історії музичного мистецтва**».

Перший етап «Виконавська майстерність» передбачає:

- виконання на інструменті (флейта, кларнет, саксофон, труба, тромбон, скрипка, альт, віолончель, контрабас, фортепіано, клавішні інструменти, гітара, бас-гітара, ударні інструменти) трьох різних за стилем та формою творів (один з них крупної форми) для інструментів: гітара, бас-гітара, фортепіано, клавішні – один твір естрадно-джазового напрямку;

- диригування напам'ять двох різнохарактерних творів середньої складності, один із яких – для естрадного оркестру;

- виконання з листа запропонованого екзаменаційною комісією простого музичного твору;

- знання основ імпровізації.

ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

По інструментах

Фортепіано (клавішні)

1. Й. Бах	Прелюдія і fuga
2. Л. Бетховен	Соната «Аврора»
3. Л. Чижик	Фантазія
4. В. Голсон	Транскрипція О. Пітерсона
5. Р. Щедрін	Прелюдія і fuga
6. С. Прокоф'єв	Соната № 7
7. М. Левіновський	Фантастичний танець
8. Дж. Гершвін	Рапсодія в стилі блюз
9. Власний оригінальний твір	

Електрогітара

1. С. Барбер	Концерт для скрипки
2. Н. Афанасьєв	Концерт
3. Й. Бах	Концерт
4. Е. Віла Лобос	Соната-фантазія
5. Дж. Гершвін	5 фрагментів з оп. «Поргі та Бес»
6. Г. Гендель	Сонати
7. Л. Грабовський	Концертні п'єси для гітари
8. Д. Кобалевський	Концерт
9. Класична музика для електрогітари і фортепіано	

Скрипка

1. Й. Бах	Сонати та партити
2. Й. Гайдн	Концерт № 1, 2
3. В. Моцарт	Концерт № 3
4. Г. Гендель	Сонати
5. Д. Кабалевський	Концерт
6. Джазові мелодії: для скрипки та фортепіано./ Укл. К. Дибенко – Л., 1990.	
7. Естрадні п'єси радянських композиторів. Для скрипки та фортепіано. Випуски 1, 2. – М., 1978, 1980.	
8. Естрадні мініатюри: для скрипки та фортепіано. – М., 1970.	
9. Естрадні п'єси радянських композиторів. Для скрипки та фортепіано. Випуск 3. – М., 1984.	

Альт

1. А. Бруні	Школа гри на альті
2. Б. Компаньолі	Каприси
3. І.С. Бах	Сонати та партити
4. Г. Телемах	Концерт
5. В. Моцарт	Концерт

6. М. Глінка Незавершена соната
7. Д. Давід Концерт
8. К. Стамиць Концерт
9. У. Уолтом Концерт
10. С. Форсайт Концерт

Віолончель

1. І.С. Бах Сюїти
2. І.С. Бах 6 сюїт
3. Й. Гайдн Концерт 1 ч. С
4. Й. Гайдн Концерт 1 ч. D
5. А. Дворжак Концерт 1 ч. А
6. А. Дворжак Концерт 2 ч. h
7. Е. Лало Концерт 1 ч. d
8. К. Сен-Санс Концерт 1 ч.
9. Р. Шуман Концерт 1 ч. А
10. Д. Кабалевський Концерт 1 ч. g

Бас-гітара, контрабас

1. Й. Бах Концерт
2. Л. Бетховен Сонати
3. Й. Гайдн Концерт
4. А. Бабій Позолочене століття
5. Д. Брубек З'єднаний блюз
6. Д. Гілеспі Ніч у Тунісі
7. В. Двоскін Імпровізація на тему «Стрічка Мебіуса»
8. В. Двоскін Імпровізація на тему «Донна Лі»
9. М. Джексон Бег свінгує
10. М. Девіс Нардіс

Флейта

1. А. Аляб'єв Інтродукція
2. Й. Бах Сонати № 2, 3, 4
3. Г. Гендель Концерт ре-мажор
4. Р. Глієр Мелодія
5. К. Данькевич Пісня та танок
6. В. Калінніков Пісня
7. Б. Лятошинський Мелодія
8. М. Лисенко Фантазія на теми українських народних пісень
9. В. Моцарт Анданте
10. Л. Ревуцький Інтермецо

Кларнет

1. К. Вебер Концерт № 1, 2
2. Є. Габлер Концерт № 1,2
3. М. Іванов-Радкевич Соната
4. Н. Луппов Концерт
5. І.С. Бах Граве
6. К. Дебюссі Рапсодія № 1, 2.

7. Ф. Гідаш	Фантазія
8. М. Гомоляка	Концерт
9. К. Сен-Санс	Соната
10. Ф. Пуленк	Соната

Труба

1. Л. Коган	Концерт
2. М. Раков	Соната
3. Ю. Бірюков	Романс
4. М. Глінка	Попутна пісня
5. Е. Гріг	Пісня Сольвейг
6. К. Дюбіссі	Вальс
7. Л. Коган	Романс
8. В. Косенко	Скерцо
9. М. Лисенко	Поєма
10. Р. Свірський	Скерцо

Саксофон

1. А. Глазунов	Концерт
2. О. Флярковський	Концерт
3. М. Кожлаєв	Концерт
4. П. Дюбуа	Концертна п'єса
5. М. Раухвергер	Концерт
6. З. Сіара	Соната в стилі джаз
7. О. Кремлевський	Концертино
8. Е. Боцца	Інтермецо та танець
9. Ч. Паркер	Не залишай «Нью Йорк»
10. Д. Мійо	Скарамуш

Тромбон

1. Б. Лятошинський	Мелодія
2. С. Васильєв	Поєма
3. М. Раков	Арія
4. І.С. Бах	Аріозо, Арія
5. Б. Кожевников	Аріозо
6. В. Косенко	Скерцо
7. М. Лисенко	Елегія, Романс
8. М. Давід	Концертино
9. Е. Рейхе	Концерт № 1, 2
10. А. Нестєров	Концерт

Для диригування

В. Моцарт	Маленька нічна серенада
Е. Гріг	«Пер Гюнт» (Ранок, Смерть Озе. Танець Анітри. Пісня Сольвейг.)
Ж. Бізе	Увертюра до опери «Кармен», антракти до 2,3,4 дій; Інтермецо до музики «Арлезіанка»
Й. Брамс	Угорські танці (№№ 5,6)
А. Дворак	Слов'янські танці (№№ 2, 3, 8)

- Ш. Гуно Танці з опери «Фауст»
 М. Глінка Танці з опер «Руслан і Людмила», «Життя за царя»
 М. Мусоргський «Світанок на Москва-річці»
 А. Лядов Полонез
 П. Чайковський Пори року (№№ 2, 3, 4, 6, 9, 10, 12); Вступ до опери «Євген Онєгін»; Сюїта з балету «Лускунчик»; Урочистий марш; Ноктюрн; Романс (f-moll)
 О. Глазунов Pizzicato і Романеска з балету «Раймонда»
 С. Рахманінов Інтродукція до оп. «Алеко»
 А. Хачатурян Варіації Егіни та Адажіо з балету «Спартак»
 Вальси

Д. Верді з опери «Травіата»

Ш. Гуно з опери «Фауст»

Я. Сібеліус «Сумний вальс»

Ф. Шопен № 7 (cis-moll)

П. Чайковський з балетів «Спляча красуня», «Лускунчик», «Лебедине озеро»

І. Дунаєвський з к/ф «Цирк»

Другий етап **«Основи теорії та історії музичного мистецтва»** передбачає перевірку загальнокультурного та музично-теоретичного рівню підготовки абітурієнтів в межах програм вищих навчальних музичних закладів I-II рівнів акредитації, а саме:

- знання особливостей стилю і творчого доробку композиторів, твори яких виконували абітурієнти;
- вміння проаналізувати основні особливості виконаних творів (емоційно-образний зміст, форму);
- знання концертного репертуару зі своєї спеціальності та його класифікації за жанрами (поліфонічні твори, твори великої форми, обробки народних мелодій);
- знання імен видатних діячів та виконавців на інструментах естрадного оркестру, лаконічної характеристики їх творчої індивідуальності;
- орієнтації в партитурі музичного твору;
- знання відомих диригентів та оркестрів;
- знання оркестрових інструментів;
- знання основних елементів диригентської техніки;
- знання загальновідомої методичної літератури;
- знання шкіл гри на інструментах естрадного оркестру, збірок, посібників, монографій тощо;
- знання загальноприйнятої італійської музичної термінології (нюанси, темпи, динаміка, штрихи);
- знання теорії музики та сольфеджіо: вміння визначити на слух, будувати та проспівати від звука (вгору або вниз) мажорні (натуральні, гармонічні, мелодичні), мінорні (натуральні, гармонічні, мелодичні) гами до п'яти знаків; інтервали – хроматичні, діатонічні та характерні (з розв'язанням, визначенням тональностей); акорди – збільшені та зменшені тризвуки з обертанням, септакорди

домінантної та субдомінантної груп з обертанням, розв'язанням, визначенням тональностей.

Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) за кожний етап творчого конкурсу: за перший етап «Виконавська майстерність» – від 100 до 200 балів; за другий етап «Основи теорії та історії музичного мистецтва» – від 100 до 200 балів.

Абітурієнти, які отримали під час випробування хоча б за один етап менше 124 балів, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми навчання не допускаються.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеев Б., Мясоедов А. Элементарная теория музыки / Б. Алексеев, А. Мясоедов. – М., 1986.
2. Вахромеев В. Элементарная теория музыки / В. Вахромеев. – М., 1977.
3. Замороко Н. Фортепиано в джазе / Н. Замороко. – М., 1988.
4. История зарубежной музыки в пяти выпусках. – Вып. 1. / ред. К. Розеншильд. – М., 1969; Вып. 2. / ред. Б. Левик. – М., 1966; Вып. 3. / ред. В. Конен. – М., 1972; Вып. 4. / ред. М. Друскин. – М., 1967; Вып. 5. / ред. И. Нестьев. – М., 1988.
5. История русской музыки. О. Левашова, Ю. Келдыш, А. Кандинский. – М., 1980.
6. История украинской музыки : учеб. пособ. / Сост. и ред. А. Шреер-Ткаченко. – М.: Музыка, 1981.
7. Історія української музики. – В 6 тт. : наук. видання / АН УРСР. Ін-т мист-ва, фолькл та етногр. ім. М. Т. Рильського; Ред. кол. М. Гордійчук та ін. – К. : Наук. думка, 1989-2004. – ТТ. 1–5.: Т.1 (від найдавніших часів до середини ХІХ ст.). – К., 1989. – 447 с.; Т.2 (друга половина ХІХ ст.). – К., 1989. – 460 с.; Т.3 (кінець ХІХ –початок ХХ ст.). – К., 1990. – 423 с.; Т.4 (1917 – 1941). – К., 1992. – 615 с.; Т.5 (1941 – 1960). – К., 2004. – 521 с.
8. Канерштейн М. Вопросы дирижирования / М. Канерштейн., – Л., 1973.
9. Козлов А. Рок-музыка: История и развитие. Ч. 1, 2. / А. Козлов. – М., 1989, 1990.
10. Колесса М. Основи техніки диригування / М. Колесса. – К., 1981.
11. Коротков С. История современной музыки / С. Коротков. – К., 1996.
12. Кумиры западной поп- и рок-музыки. – М., 1994.
13. Кунин З. Скрипач в джазе / З. Кунин. – М., 1988.
14. Манилов В. Техника джазового аккомпанемента на шестиструнной гитаре / В. Манилов. – К., 1984.
15. Молотков В. Джазовая импровизация на шестиструнной гитаре / В. Молотков. – К., 1983.
16. Овчинников Е. Рок-музыка. История, Стили / Е. Овчинников. – М., 1985.
17. Павлюченко С. Элементарная теория музыки / С. Павлюченко. – К., 1980.
18. Сарджент У. Джаз / У. Сарджент. – М., 1987.
19. Симоненко В. Лексика джаза / В. Симоненко. – К., 1981.

20. Смаглій Г. Основи теорії музики: Підручник для музичних училищ / Г. Смаглій, Л. Маювик. – Х., 1988. – 384 с.
21. Способин И. Элементарная теория музыки / И. Способин. – М., 1979.
22. Степурко О. Трубач в джазе / О. Степурко. – М., 1989.
23. Сухих А. Тромбон в джазе / А. Сухих. – М., 1989.
24. Троицкий А. Рок в Союзе / А. Троицкий. – М., 1991.
25. Феофанов О. Рок-музыка вчера и сегодня / О. Феофанов. – М., 1978.

Спеціалізація: «ЕСТРАДНИЙ СПІВ»

На дану спеціалізацію приймаються особи, які не мають хвороби голосового апарату (довідка від фоніатра).

Комплексне фахове випробування проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі музичного мистецтва.

Як правило, абітурієнт повинен мати відповідну довузівську підготовку (закінчити вищий навчальний заклад I-II рівня акредитації відповідного напрямку).

Під час випробування абітурієнт повинен виявити

Знання:

- специфіки виконання сучасної естрадної пісні;
- головних характеристик провідних жанрів сучасної естрадної пісні;
- особливостей виконавської практики видатних естрадних співаків;
- загальних положень про специфіку естрадного співу, різновиди вокальних манер естрадного виконавства.

Уміння:

- орієнтуватися в жанрових особливостях концертного репертуару;
- аналізувати художні засоби відтворення тексту естрадної пісні;
- демонструвати під час виконання основи співацького дихання, рівень володіння навичками праці над розвитком професійного дихання.

Наявність навичок:

- основ професійного дихання співака;
- акторської майстерності, сценічної культури;
- використання власних природних здібностей;
- виявлення особливостей певного стилю естрадної пісні;
- темпо-метро-ритмічного контролю;
- динамічної процесуальності;
- володіння власними емоціями;
- визначення та побудови інтервалів, акордів та гам.

Творчий конкурс складається з двох етапів: «**Виконавська майстерність**» та «**Основи теорії та історії музичного мистецтва**».

Перший етап «**Виконавська майстерність**» передбачає:

- спів двох контрастних за характером естрадних пісень: українського та зарубіжного авторів (можливо виконання власного вокального твору) (у супроводі фортепіано або власної фонограми-мінусовки);
- спів романсу в супроводі фортепіано (нотний матеріал забезпечується абітурієнтом);
- виконання байки або вірша.

ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

1. Муз. Б. Фоміна, сл. А. Германа „Тільки раз”.
2. Дмитро Покрас „Две розы”.

3. Муз. П. Майбороди сл. А. Малишка „Пісня про рушник”.
4. Муз. П. Майбороди сл. А. Малишка „Ми підем, де трави похили”.
5. Муз. Ю. Мейтуса сл. Д. Кедріна „Сердце”.
6. Муз. Б. Буєвського сл. Б. Олійника „Сон”.
7. Муз. А. Харіто сл. О. Дорізо „Хризантемы”.
8. Муз. А. Петрова сл. Б. Ахмадуліної „А напоследок я скажу”.
9. Муз. Ю. Мелютіна сл. Є. Долматовського „Лирическая песня” з к/ф „Сердца четырех”.
10. Муз. Т. Хреннікова сл. А. Гладкова „Колыбельная” з муз.спектаклю „Давным–давно”.

Другий етап «**Основи теорії та історії музичного мистецтва**» передбачає перевірку загальнокультурного та музично-теоретичного рівню підготовки абітурієнтів в межах програм вищих навчальних музичних закладів I-II рівнів акредитації, а саме:

- знання особливостей жанру та стилю естрадних пісень і творчого доробку композиторів, твори яких виконували абітурієнти;
- вміння проаналізувати основні особливості виконаних творів (емоційно–образний зміст, форму, виконавські особливості);
- знання вокального репертуару зі своєї спеціальності та його класифікації за жанрами;
- знання загальновідомої методичної літератури та періодичних видань в галузі музичного мистецтва;
- знання загальноприйнятої італійської музичної термінології (нюанси, темпи, динаміка, штрихи);
- знання теорії музики та сольфеджіо: вміння визначити на слух, будувати та проспівати від звука (вгору або вниз) мажорні (натуральні, гармонічні, мелодичні), мінорні (натуральні, гармонічні, мелодичні) гами до п’яти знаків; інтервали – хроматичні, діатонічні та характерні (з розв’язанням, визначенням тональностей); акорди – збільшені та зменшені тризвуки з обертанням, септакорди домінантної та субдомінантної груп з обертанням, розв’язанням, визначенням тональностей.

Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) за кожний етап творчого конкурсу: за перший етап «Виконавська майстерність» – від 100 до 200 балів; за другий етап «Основи теорії та історії музичного мистецтва» – від 100 до 200 балів.

Абітурієнти, які отримали під час випробування хоча б за один етап менше 124 балів, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми навчання не допускаються.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеев Б., Мясоедов А. Элементарная теория музыки / Б. Алексеев, А. Мясоедов . – М., 1989.
2. Архімович Л., Каришева Т., Шеффер Т., Шресер-Ткаченко О. Нариси з історії української музики, в 2-х томах : навч. посіб. – К., 1964.
3. Баташев А. Советский джаз / А. Баташев. — М., 1972.
4. Вахромеев В. Элементарная теория музыки / В. Вахромеев. — М., 1975.

5. Вахромеев В. Элементарная теория музыки та сольфеджио : учеб. пособ. / В. Вахромеев. – М., 1983.
6. Вахромеева Т. Справочник по музыкальной грамоте и сольфеджио / Т. Вахромеева.- М., 2001.
7. История зарубежной музыки в пяти выпусках. – Вып. 1. / ред. К. Розеншильд. – М., 1969; Вып. 2. / ред. Б. Левик. – М., 1966; Вып. 3. / ред. В. Конен. – М., 1972; Вып. 4. / ред. М. Друскин. – М., 1967; Вып. 5. / ред. И. Нестьев. – М., 1988.
8. История русской музыки. О. Левашова, Ю. Келдыш, А. Кандинский. – М., 1980.
9. Історія української музики. – В 6 тт. : наук. видання / АН УРСР. Ін-т мист-ва, фолькл та етногр. ім. М. Т. Рильського; Ред. кол. М. Гордійчук та ін. – К. : Наук. думка, 1989-2004. – ТТ. 1–5.: Т.1 (від найдавніших часів до середини ХІХ ст.). – К., 1989. – 447 с.; Т.2 (друга половина ХІХ ст.). – К., 1989. – 460 с.; Т.3 (кінець ХІХ –початок ХХ ст.). – К., 1990. – 423 с.; Т.4 (1917 – 1941). – К., 1992. – 615 с.; Т.5 (1941 – 1960). – К., 2004. – 521 с.
10. Коллиер. Становление джаза / Коллиер. — М., 1984.
11. Кумиры западной поп- и рок- музыки. — М., 1994.
12. Смаглій Г., Маловик Л. Основи теорії музики / Г. Смаглій, Л. Маловик. – Х., 1998.
13. Советский джаз: Проблемы. События. Мастера. — М., 1987.
14. Способин И. Элементарная теория музыки / И. Способин.— М., 1979.
15. Троицкий А. Рок в Союзе / А. Троицкий. — М., 1981.
16. Федоров Е. Рок в нескольких лицах / Е. Федоров. — М., 1989.
17. Феофанов О. Рок-музыка вчера и сегодня / О. Феофанов. — М., 1978.
18. Хижняк И. Парадоксы рок- музыки / И. Хижняк. — К., 1989.

Спеціалізація: «ОРКЕСТРОВІ ДУХОВІ ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ»

Комплексне фахове випробування проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі музичного мистецтва.

Як правило, абітурієнт повинен мати відповідну довузівську підготовку (закінчити вищий навчальний заклад I-II рівня акредитації відповідного напрямку).

Під час випробування абітурієнт повинен виявити

Знання:

- технології виконання музичних творів на інструменті або засобами мануальної техніки;
- основних етапів еволюції виконавства на духових та ударних інструментах;
- музичної форми та специфіки виконуваних абітурієнтом під час випробування творів;
- основ теорії музики.

Уміння:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою музичні твори;
- орієнтуватися в питаннях історії виконавства на духових та ударних інструментах;
- виявляти специфічні особливості музичної форми виконуваних абітурієнтом під час випробування творів;
- грамотно визначати на слух, будувати та співати від звука інтервали, акорди та гамми.

Наявність навичок:

- слухомоторної координації;
- м'язово-рухової лабільності;
- психо-моторної орієнтації;
- темпо-метро-ритмічного контролю;
- штрихової техніки;
- динамічної процесуальності;
- володіння власними емоціями;
- володіння технічними прийомами гри на музичному інструменті;
- читання нот з листа;
- визначення та побудови інтервалів, акордів та гам.

Творчий конкурс складається з двох етапів: **«Виконавська майстерність»** та **«Основи теорії та історії музичного мистецтва»**.

Перший етап **«Виконавська майстерність»** передбачає:

- виконання на інструменті (флейта, гобой, кларнет, саксофон, фагот, труба, валторна, тромбон, ударні інструменти, тенор, баритон, туба) трьох різних за стилем та формою творів (один з них крупної форми);
- диригування напам'ять двох різнохарактерних творів середньої складності, один із яких – для духового оркестру;

- виконання з листа запропонованого екзаменаційною комісією простого музичного твору.

ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

По інструментах

Флейта

1. А. Аляб'єв	Інтродукція
2. Й. С. Бах	Сонати № 2, 3, 4
3. Г. Гендель	Концерт ре-мажор
4. Р. Глієр	Мелодія
5. К. Данькевич	Пісня та танок
6. В. Калінніков	Пісня
7. Б. Лятошинський	Мелодія
8. М. Лисенко	Фантазія на теми українських народних пісень
9. В. А. Моцарт	Анданте
10. Л. Ревуцький	Інтермецо

Гобой

1. Й. Гайдн	Концерт до-мажор
2. І. Платонов	Соната
3. М. Раков	Соната
4. В. Косенко	Мазурка
5. М. Раков	Вокаліз № 1-10
6. П. Чайковський	Романс
7. Г. Телеман	Сонати, п'єси
8. Б. Лятошинський	Мелодія
9. М. Лисенко	Елегія
10. В. Губаренко	Соната

Кларнет

1. К. Вебер	Концерт № 1, 2
2. Є. Габлер	Концерт № 1, 2
3. М. Іванов-Радкевич	Соната
4. Н. Луппов	Концерт
5. Й. С. Бах	Граве
6. К. Дебюссі	Рапсодія № 1, 2.
7. Ф. Гідаш	Фантазія
8. М. Гомоляка	Концерт
9. К. Сен-Санс	Соната
10. Ф. Пуленк	Соната

Фагот

1. А. Вівальді	Концерт
2. Й. С. Бах	Концерт
3. К. Вебер	Угорська рапсодія
4. Р. Глієр	Гумореска
5. І. Коломієць	Скерцо
6. Б. Кремлер	Тема з варіаціями

7. В. А. Моцарт	Концерт
8. Н. Раков	Етюд
9. К. Стамиц	Концерт
10. Є. Макаров	Скерцо

При грі на фаготі можна використовувати репертуар для тромбону.

Труба

1. Л. Коган	Концерт
2. М. Раков	Соната
3. Ю. Бірюков	Романс
4. М. Глінка	Попутна пісня
5. Е. Гріг	Пісня Сольвейг
6. К. Дебюссі	Вальс
7. Л. Коган	Романс
8. В. Косенко	Скерцо
9. М. Лисенко	Поема
10. Р. Свірський	Скерцо

Саксофон

1. А. Глазунов	Концерт
2. О. Флярковський	Концерт
3. М. Кожлаєв	Концерт
4. П. Дюбуа	Концертна п'єса
5. М. Раухвергер	Концерт
6. З. Сіара	Соната в стилі джаз
7. О. Кремлевський	Концертино
8. Е. Боцца	Інтермецо та танець
9. Ч. Паркер	«Не залишай Нью-Йорк»
10. Д. Мійо	Скарамуш

Валторна

1. Й. Гайдн	Соната
2. А. Гедіке	Концерт
3. В. А. Моцарт	Концерт №1, 2, 3, 4
4. Л. Бетховен	Соната фа-мажор
5. А. Рубінштейн	Соната
6. Б. Анісімов	Поема
7. С. Васильєв	Мелодія
8. Б. Лятошинський	Мелодія
9. Е. Макаров	Романс
10. Г. Сальников	Ноктюрн

Тромбон

1. Б. Лятошинський	Мелодія
2. С. Васильєв	Поема
3. М. Раков	Арія
4. Й. С. Бах	Аріозо, Арія
5. Б. Кожевников	Аріозо
6. В. Косенко	Скерцо

7. М. Лисенко	Елегія, Романс
8. М. Давід	Концертіно
9. Е. Рейхе	Концерт № 1, 2
10. А. Нестеров	Концерт

Баритон, тенор

При грі на баритоні, тенорі можна використовувати репертуар для труби, валторни або тромбону.

Туба

1. Г. Генделев	Драматичне скерцо
2. В. Зверєв	Концертино
3. С. Васильєв	Скерцо
4. І. Новаковський	Концертино
5. Б. Кожевников	Аріозо

При грі на тубі можливо використовувати репертуар для тромбону.

Ударні інструменти

1. М. Будашкін	Концерт для домри
2. І. Ковач	Концертино
3. П. Чайковський	Неаполітанський танок
4. М. Глінка	Сюїта з опери «Руслан та Людмила»
5. С. Прокоф'єв	Скерцо
6. Ж. Рамо	Гавот
7. Дж. Россіні	Неаполітанська тарантела
8. А. Рубінштейн	Вальс-капріс
9. А. Хачатурян	Танок дівчат з балету «Гаяне»
10. Ф. Шопен	Вальс № 1, 7, 18

Для диригування

1. В. Моцарт	Маленька нічна серенада
2. Е. Гріг	«Пер Гюнт» (Ранок, Смерть Озе. Танець Анітри. Пісня Сольвейг.)
3. Ж. Бізе	Увертюра до опери «Кармен», антракти до 2,3,4 дій; Інтермецо до музики «Арлезіанка»
4. Й. Брамс	Угорські танці (№№ 5,6)
5. А. Дворак	Слов'янські танці (№№ 2, 3, 8)
6. Ш. Гуно	Танці з опери «Фауст»
7. М. Глінка	Танці з опер «Руслан і Людмила», «Життя за царя»
8. М. Мусоргський	«Світанок на Москва-річці»
9. А. Лядов	Полонез
10. П. Чайковський	Пори року (№№ 2, 3, 4, 6, 9, 10, 12); Вступ до опери «Євген Онегін»; Сюїта з балету «Лускунчик»; Урочистий марш; Ноктюрн; Романс (f-moll)
11. О. Глазунов	Pizzicato і Романеска з балету «Раймонда»
12. С. Рахманінов	Інтродукція до оп. «Алеко»
13. А. Хачатурян	Варіації Егіни та Адажіо з балету «Спартак» Вальси

14.	Д. Верді	з опери «Травіата»
15.	Ш. Гуно	з опери «Фауст»
16.	Я. Сібеліус	«Сумний вальс»
17.	Ф. Шопен	№ 7 (cis-moll)
18.	П. Чайковський	з балетів «Спляча красуня», «Лускунчик», «Лебедине озеро»
19.	І. Дунаєвський	з к/ф «Цирк»

Другий етап **«Основи теорії та історії музичного мистецтва»** передбачає перевірку загальнокультурного та музично-теоретичного рівню підготовки абітурієнтів в межах програм вищих навчальних музичних закладів I-II рівнів акредитації, а саме:

- знання особливостей стилю і творчого доробку композиторів, твори яких виконували абітурієнти;
- вміння проаналізувати основні особливості виконаних творів (емоційно-образний зміст, форму);
- знання концертного репертуару зі своєї спеціальності та його класифікації за жанрами (поліфонічні твори, твори великої форми, обробки народних мелодій);
- знання імен видатних діячів та виконавців на духових та ударних інструментах, лаконічної характеристики їх творчої індивідуальності;
- орієнтації в партитурі музичного твору;
- знання відомих диригентів та оркестрів;
- знання оркестрових інструментів;
- знання основних елементів диригентської техніки;
- знання загальновідомої методичної літератури;
- знання шкіл гри на духових та ударних інструментах, збірок, посібників, монографій тощо;
- знання загальноприйнятої італійської музичної термінології (нюанси, темпи, динаміка, штрихи);
- знання теорії музики та сольфеджіо: вміння визначити на слух, будувати та проспівати від звука (вгору або вниз) мажорні (натуральні, гармонічні, мелодичні), мінорні (натуральні, гармонічні, мелодичні) гами до п'яти знаків; інтервали – хроматичні, діатонічні та характерні (з розв'язанням, визначенням тональностей); акорди – збільшені та зменшені тризвуки з обертанням, септакорди домінантної та субдомінантної груп з обертанням, розв'язанням, визначенням тональностей.

Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) за кожний етап творчого конкурсу: за перший етап «Виконавська майстерність» – від 100 до 200 балів; за другий етап «Основи теорії та історії музичного мистецтва» – від 100 до 200 балів.

Абітурієнти, які отримали під час випробування хоча б за один етап менше 124 балів, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми навчання не допускаються.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеев Б., Мясоедов А. Элементарная теория музыки / Б. Алексеев, А. Мясоедов. – М., 1986.
2. Архімович Л., Каришева Т., Шеффер Т., Шреер-Ткаченко О. Нариси з історії української музики, в 2-х томах : навч. посіб. – К., 1964
3. Ауербах Ж. Школа для труби і корнета / Ж. Ауербах – М. : Музыка, 1964.
4. Вахромеев В. Элементарная теория музыки / В. Вахромеев. – М., 1977.
5. Григор'єв П. Начальная школа игры на тромбоне / П. Григорьев, – М.: Музгиз, 1962.
6. Гурфинкель В. Школа игры на кларнете / В. Гурфинкель– К. : Мистецтво, 1965.
7. Диков Б. О дыхании при игре на духовых инструментах / Б. Диков. – М. : Музгиз, 1957.
8. История зарубежной музыки в пяти выпусках. – Вып. 1. / ред. К. Розеншильд. – М., 1969; Вып. 2. / ред. Б. Левик. – М., 1966; Вып. 3. / ред. В. Конен. – М., 1972; Вып. 4. / ред. М. Друскин. – М., 1967; Вып. 5. / ред. И. Нестьев. – М., 1988.
9. История русской музыки. О. Левашова, Ю. Келдыш, А. Кандинский. – М., 1980.
10. Історія української музики. – В 6 тт. : наук. видання / АН УРСР. Ін-т мист-ва, фолькл та етногр. ім. М. Т. Рильського; Ред. кол. М. Гордійчук та ін. – К. : Наук. думка, 1989-2004. – ТТ. 1–5.: Т.1 (від найдавніших часів до середини ХІХ ст.). – К., 1989. – 447 с.; Т.2 (друга половина ХІ Х ст.). – К., 1989. – 460 с.; Т.3 (кінець ХІХ –початок ХХ ст.). – К., 1990. – 423 с.; Т.4 (1917 – 1941). – К., 1992. – 615 с.; Т.5 (1941 – 1960). – К., 2004. – 521 с.
11. Канерштейн М. Вопросы дирижирования / М. Канерштейн. – Л., 1973.
12. Колеса М. Основи техніки диригування / М. Колеса. – К., 1981.
13. Левин С. Духовые инструменты в истории музыкальной культуры. – Ч.1./ С. Левин – Л., 1967.
14. Назаров Н. Школа игры на гобое / Н. Назаров– М. : Музгиз, 1959.
15. Платонов Н. Вопросы методики обучения на духовых инструментах / Н. Платонов – М. : Музгиз, 1958.
16. Платонов Н. Школа игры на флейте. / Н. Платонов – М. : Музгиз, 1958.
17. Ривчук А. Школа игры на саксофоне / А. Ривчук – М. : Музыка, 1967.
18. Розанов С. Школа игры на кларнете. /С. Розанов – М. : Музгиз, 1951.
19. Свечков Д. Духовой оркестр / Д. Свечков – М. : Музыка, 1977.
20. Смаглій Г., Маювик Л. Основи теорії музики: Підручник для музичних училищ / Г. Смаглій, Л. Маювик. – Х., 1988. – 384 с.
21. Способин И. Элементарная теория музыки / И. Способин. – М., 1979.
22. Табаков М. Школа для трубы / М. Табаков – М. : ВУВК, 1946.
23. Терехин Р. Школа игры на фаготе / Р. Терехин – М. : Музгиз, 1955.
24. Усов А. Вопросы теории и практики игры на валторне / А. Усов.– М. : Музыка, 1965.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2016 РОЦІ

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. Початковий до 123 балів	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу. Володіє грою на інструменті на елементарному (початковому) рівні. Не володіє диригентськими навичками та знаннями з “Основ теорії та історії музичного мистецтва”. Відсутні музичні здібності.
	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу. Володіє грою на інструменті на елементарному (початковому) рівні. Майже не володіє диригентськими навичками та знаннями з “Основ теорії та історії музичного мистецтва”. Відсутні музичні здібності.
	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу. Володіє грою на інструменті на елементарному (початковому) рівні. Має фрагментарні знання з “Основ теорії та історії музичного мистецтва”. Володіє диригентськими навичками на низькому рівні. Майже відсутні музичні здібності.
2. Середній 124 - 149 балів	Абітурієнт виконав (відповів) деякі завдання етапу творчого конкурсу, але продемонстрував рівень диригування на початковому рівні. Програма, що була виконана на інструменті, не відповідає вимогам. Абітурієнт не виявив навичок читання нотного тексту з листа, продемонстрував дуже слабкі знання з “Основ теорії та історії музичного мистецтва”, що свідчить про обмеженість його загальнокультурного рівня.
	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, але продемонстрував рівень диригування на дуже низькому рівні. Програма, що була виконана на інструменті, майже не відповідає вимогам. Абітурієнт не виявив навичок читання нотного тексту з листа, продемонстрував слабкі знання з “Основ теорії та історії музичного мистецтва”, що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень.
	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, але продемонстрував рівень диригування на низькому рівні. Програма, що була виконана на інструменті, лише частково відповідає вимогам. Абітурієнт виявив слабкі навички читання нотного тексту з листа, продемонстрував невпевнені знання з “Основ теорії та історії музичного мистецтва”, що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень.

3. Достатній 150-175 балів	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, але програма, що була виконана на інструменті, та програма з диригування не в повній мірі відповідають приймальним вимогам. Абітурієнт виявив достатні навички читання нотного тексту з листа, має достатньо розвинутий технічний апарат, але не в повному обсязі демонструє наявність необхідних навичок виконання. Абітурієнт виявляє в цілому достатні знання з “Основ теорії та історії музичного мистецтва”.
	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, але програма, що була виконана на інструменті, або програма з диригування не в повній мірі відповідають приймальним вимогам. Абітурієнт виявив добрі навички читання нотного тексту з листа, має достатньо розвинутий технічний апарат. Абітурієнт виявляє добрі знання з “Основ теорії та історії музичного мистецтва”.
	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, програма, що була виконана на інструменті, та програма з диригування відповідають приймальним вимогам. Абітурієнт виявив добрі навички читання нотного тексту з листа, має достатньо розвинутий технічний апарат, володіє навичками цілісного комплексного аналізу матеріалу, здатний систематизувати та узагальнювати набуті знання, може самостійно виправляти допущені помилки, демонструє добрі знання з “Основ теорії та історії музичного мистецтва”.
4. Високий 176 – 200 балів	Абітурієнт виконав (відповів) усі завдання етапу творчого конкурсу. Програма, що була виконана на інструменті, та програма з диригування повністю відповідають вимогам. Абітурієнт має високорозвинений виконавський апарат, проте виявляє деякі огріхи у відтворенні нотного тексту, у відчутті форми. На достатньо високому рівні продемонстрував знання з “Основ теорії та історії музичного мистецтва”. Досить вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України і світу.
	Абітурієнт на високому рівні виконав (відповів) усі завдання етапу творчого конкурсу. Програма, що була виконана на інструменті, та програма з диригування повністю відповідають вимогам. Абітурієнт має високорозвинений виконавський апарат, проте виявляє дрібні огріхи у відтворенні нотного тексту, у відчутті форми. На високому рівні продемонстрував знання з “Основ теорії та історії музичного мистецтва”. Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України і світу.
	Абітурієнт бездоганно виконав (відповів) усі завдання етапу творчого конкурсу. Програма, що була виконана на інструменті, та програма з диригування повністю відповідають вимогам і виконані на дуже високому художньому рівні. Абітурієнт має високорозвинений виконавський апарат. Продемонстрував всебічні знання з “Основ теорії та історії музичного мистецтва”. Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України і світу.

Відповідальна за випуск Т. В. Большакова